

„EDINOST“

Izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri pop. — Naročnina znaša: za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K in za en mesec 2 K. — Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se upravnštvo ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamične številke po 6 stot. (3 novč.); izven Trsta pa po 8 st.

Telefon številka 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglaš

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd., se računajo po pogodbi. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Neprankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo v ulici **Molin piccolo št. 3. II. nadstr.** Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna: ulica Carintia št. 12.

Otvoritev Narodnega doma pri sv. Ivanu

dne 7. junija l. 1903.

Bil je to diven dan — diven vzlie grdemu vremenu. Grdo vreme je pač moglo kratiti vnanji blek in sijaj slavnosti, ali vzkratiti notranjo pomembnost tega slavlja — ni moglo! Bil je to diven praznik: praznik rodoljubnega zadoščenja na dovršenem delu in praznik krepkega vspehovanja in klca nja na — daljnje delo. Blo je to kronanje dosedanjega dela, in ob enem inavguracija nove dobe še vztrajnejega, še svežejega in izdatnejega delovanja.

Predpoludne že je postajalo živo pri sv. Ivanu. Na vrtu starega doma je svirala domača, izvrstna, a za ta dan nekoliko pomnožena godba. Med občinstvom na vrtu je vladalo praznično razpoloženje. Sleherai akord godbe na odin je nahajal stoterega odmeva v sreih poslušalcev. Sosebno pa je sleherni akord, ki je spominjal občinstvo na dogodke v satrapiji Khuen Hedervary — razvnel čutstvovanje.

Tako je bilo že predpoludne. Kako bo še le popoldne! — smo si mislili, ko smo gledali z vrta tja na ono stran ceste, kjer stoji ponosno poslopje s prostornimi vrtnimi prostori — novi narodni dom naših Svetoivancev. Na poslopju in po vseh vrtnih prostorih je ponosno plapolalo nešteto zastav — izključno slovenskih trobojnic in vse je bilo prirejeno za čarobno razsvetljavo na večer. In kako je mrgolelo vse predpoludne po teh prostorih! Nešteto rok svetoivanskih rodoljubov se je gibalo, da spopolne, kar je bilo še spopolniti; a drugi so si ogledovali vse te priprave v radostnem razburjenju in pričakovanju. Bilo je vam to neprestano prihanje in odhajanje.

Proti eni uri popoldne je došla — v spremstvu mnogih drugih rodoljubov iz mesta in okolice — šestorica slovenskih zastopnikov v deželni zboru in mestnem svetu tržaškem.

V veliki dvorani novega doma je bilo prirejeno za banket! Diven je bil pogled na to odičeno dvorano. Bila je vsa v zelenju in evetju. Po vseh kotih so bile z najlepšim ukusom prirejene skupine zelenja in rastlin. Izlasti pa je veliki oder nudil prizor skrbno gojenega — parka. Po stenah okolo in okolo vse dvorane so bile razobešene slike, predstavljajoče važne momente iz življenja, sijaja in nesreče naroda jugoslovanskega. A na čelu dvorane tam gori v sredini stene nad odrom je gledal doli na nas milim ošesom genij Jugoslovancev, naš Josip Juraj Strossmayer.

In ob straneh stali Strossmayerjevi sti viseli dve drugi sliki, ki vzbujati töl in ponos v srcu Hrvatov. Na desni je visela slika predstavljajoča zadnje trenutke Zrinjskega in Frankopana v ječi v Dunajskem Novem mestu; na levi pa slika, predstavljajoča bana Jelachića pred hrvatskim saborom, ko je bil proglašen banom proti volji dunajske vlade.

Bili smo pač zbrani v imenu misli in ciljev, ki imajo svoje posoblenje v njem, velikem biskupu!

Velika miza je bila prirejena v obliki podkovi. Na čelu omizja so poseli naši voditelji, a notri v sredi med njimi, na častnem mestu, bivša mnogoletna poslanca Ivan Marija Vatovec in Fran Dollenz.

Včeraj smo rekli: da je bil banket pravi »dogodek«. Pri tej trditvi ostajamo. Niemo pooblaščenosti v to izjavo, ali sodbanaša je taka, da so bila izvajanja na tem banketu izpoklicanih ust — iz ust mož, katerim je narod nedavno nasijajen način izrazil svoje zaupanje in jim poveril mandat: da so bila ta izvajanja pregrama-

tične pomembnosti za bodoče postopanje tržaških Slovencev.

In na tem more biti ponosen naš sv. Ivan. Oa je pač predjak naše okolice. Pri sv. Ivanu je bila zibel našega preporeda na tržaškem ozemlju.

Pri sv. Ivanu so se pokladali temelji naše sedanje organizacije, pri sv. Ivanu se je porodilo naše politično društvo, tam je bilo ustanovljeno naše glasilo — in pri sv. Ivanu se je v nedeljo črtala direktiva za bodoče naše delo, se je — ako smemo tako reči — tresirala črta našemu bodočemu nastopanju. Na banketu so dobili zdravega pouka vsi oni, ki so govorili in se tu tudi radovali na »revoluciji« pri sv. Ivanu! Ne, pri sv. Ivanu je ni in je ne bo »revolucije« proti naši narodni organizaciji. Može, ki prvačijo v tem okraju, so pač izrazile individualnosti, ki si lijo naprej — usprej! Ali so to tudi ljudje, ki se znajo pokoriti disciplini, ker so pristrčno udani iste narodni misli, ki nas spaja vseh. To so pokazale zadnje volitve in to je prišlo do krepkega izraza tudi na banketu minole nedelje. Kar jih je bilo zbranih, bili so rodbina bratov, a oduševljenje, s katerim so pozdravljali programatične izjave naših voditeljev, je izražalo prisego zvestobe sedanjemu vodstvu.

Pojavi na banketu so bili harmonična manifestacija (ki ni bila motjena ni po najmanjem nesoglasju) naše skupnosti — skupnosti naših ciljev, skupne naše misli.

(Zvršetek pride.)

Dogodki na Hrvatskem.

Protestni shod v Nabrežini. (Izv. poročilo.) Protestni shod radi dogodkov na Hrvatskem, ki se je vršil v nedeljo 7. t. m. v društveni dvorani socijalno-demokratske stranke v Nabrežini, bil je vkljub sila neugodnemu vremenu jako dobro obiskan. Udeleženci, po ogromni večini nabrežinski kamenoseki, so nam ed svojim mirnim vedenjem, z uzornim redom in zanimanjem za predmet, o katerem se je razpravljalo, uprav imponirali. Izmed govornikov je g. Kopač v daljšem, izrazitem govoru žigosal postopanje hrvalake vlade in njenih organov. Govornik je navajal posamične konkretne slučaje v dokaz, da hočejo oni elementi, proti katerim se sedaj dviga ves hrvatski narod, uničiti vsako svobodno gibanje in da se poslužujejo takih sredstev, katerih se bi morala tudi še tako propala vlada sramovati! Zborovalci so večkrat se živahnim ploskanjem in s pfui in abeng klici podčrtali najmarkantnejše točke. Ko je pa govornik na zvršetku svojega govora prečital resolucijo, polno trpkih očitaj na naslov tirana ter simpatij za narod, ki se z golo pestjo bori za svobodo, s katero resolucijo se ob enem protestira proti postopanju avstrijske vlade ter pozivljajo narodni poslanci, naj vendar bolj energično nastopijo ter naj prenehajo z klečeplaztvom — nastal je vihar in čulo se je marsikateri gojvenji vzklik.

V imenu pol. društva »Edinost« oglašil se je odbornik dr. F. Brnčić, ki je v hrvatskem jeziku načrtal v glavnih potezih sedanje razmere na Hrvatskem in to tako vsestransko, da je predložil zborovalcem jasno in popolno sliko bede in revščine, v kateri se nahaja hrvatski narod po krivdi madjarskega zistema in bana. Govornik je pojasnil bitstvo »nagode« in sistematično zapostavljanje jasnih določb iste se strani bana, dokazal se številkami kako molze hrvatski kapitalizem po naravi bogato, sedaj popolnoma zapuščeno in izmognano deželo, ter dodal še nekoliko dogodkov iz zadnjih let, kateri nam kažejo bana Khuena in pravi luči. Pridružil se je izjavam predgovornika glede njegovega poziva za bolj energično postopanje od strani naših državnih poslancev ter je izjavil, da

soglašja z resolucijo kakor je isto predlagal g. Kopač. Živahno ploskanje zborovalcev je izražalo ne le odobravanje govornikovih izjav, ampak tudi priznanje na lepem in vse skozi stvarnem govoru.

Hrvatski žurnalst g. Pisačić je v ognjevitem govoru branil sedanje gibanje proti trditvam vladnih poročil, češ, da gre le za številce nemirnežev iz boljših slojev, ki da hočejo na umeten način razburjati priprostega, sicer pa popolnoma zadovoljnega kmeta in delavca ter je z uprav divnim govorom izževal gromovite proteste proti madjarskemu zistemu in banu.

G. dr. H. Tuma je obžaloval, da se tega shoda niso udeležili tudi pristaši liberalne stranke ter je v nadaljnjih izvajanjih izrazil svoje osebno mnenje, da je na sedanjem žalostnem stanju Slovencev in Hrvatov kriv boj mej liberalizmom in klerikalizmom, katera sta le tuja rastlina. Klerikalizem ne le da ne vzgaja, ampak celo uničuje vsako svobodno gibanje; liberalizem pa je tu le radi par oseb, katerim stranka slepo sledi čez drn in strn. Le ako združimo narodno se socijalnim vprašanjem ter se vsi spojimo v eno edino stranko, katere cilj naj bo boj za povzdigo nizkih stanov in za pravo svobodo — le tedaj nam je upati v zmago. V tem mislu nam je plemeniti naše delovanje; ko zginejo vse razlike, ki sedaj vladajo mej nami, potem se nam ni bati tujega navala. — Govorniku, ki je izjavil svoje popolno soglasje s predlagano resolucijo, je sledil domačin g. Ferluga, ki je v priprostitih, a krepkih besedah dal duška ogorčenju delavstva nad nečuvnim postopanjem bana.

Slednjič je gosp. Kopač priporočal svojo resolucijo, ki je bila soglasno vsprejeta ob silnem ploskanju, hrupu in raznimi neravno častnimi vskliki na bana.

Potem, ko so pevec socijalno-demokratskega društva zapeli »U boj!« pedali smo se vsaki na svoj dom zadovoljni s kršenim vspehom tega shoda. Vsa čast in priznanje prirediteljem in zborovalcem, ki so, ne glede na strankarsko stališče posamičnih govornikov, vsem govorom z enakim zanimanjem sledili ter se svojim uzornim vedenjem ojačili simpatije onih, ki se le po imenu razlikujejo od njih.

Protestni shod v Št. Petru pri Gorici. O protestnem shodu proti madjarski vladi na Hrvatskem, katerega je sklicalo politično društvo »Sloga« v Št. Petru pri Gorici, prinaša včerajšnji »Slovenec« sledeče brzojavno poročilo: Vkljub hudemu dežju se je shod političnega društva »Sloga« za Hrvate včeraj v Št. Petru pri Gorici lepo izvršil. Govorili so dr. Pavletić in deželna poslanca Berbuč in Grča. Resolucija je bila soglasno vsprejeta. Shod je zaključil državni poslanec dr. Gregorič s klici »Živeli Hrvatje! Proč z banom!«

Protestni shod v Gorici. V Katarinijevem vrtu, kjer se je v nedeljo vršil protestni shod, prirejen po narodno-napredni stranki, zbralo se je kakih 2000 ljudi. Vihrale so slovenska, hrvatska in črna zastava. Shod je otvoril sklicatelj g. Andrej Gabršček z nagovorom, v katerem je na kratko opisal žalostni položaj na Hrvatskem in povdarjal važnost manifestiranja solidarnosti Slovencev s Hrvati. Na njegov predlog izvoljen je bil predsednikom odvetniški kandidat gosp. dr. Gruntar. Isti je prevzel predsedništvo in dejal med drugim, da nas že človekoljubnost sili na to, da dvignemo glas v prilog trpečim hrvatskim bratom.

Za besedo se je oglašil g. dr. Treo, ki je govoril v imenu narodno-napredne stranke.

Zbrali smo se — dejal je govornik —, da damo izraza naši žalosti, našemu sočutju

do bratskega naroda, a ob enem, da izrečemo svoje ogorčenje nad onimi, ki mirno gledajo, kako se preliva nedolžna hrvatska kri in kateri jo morda tudi sami prelivajo. Narod hrvatski trpi in trpin je že od davna. Danes pa, ko so mu začeli trgati že meso z njegovega telesa, bojuje se za svoje pravice in za svoje življenje. Mnogo Hrvatov je ranjenih in več njih tudi ubitih, na tisoče jih je po ječah, ali še jih je na stotisoče, ki glasno vpijejo: Hrvatska Hrvatom! Dajte nam prava in zakone pa bo mir... Na milijone slovenskih sre trepeče za usodo Hrvatov a tudi na milijone poštenih sre je, ki da si niso slovenska, se vendar zavzemajo za Hrvate in žele, da bi kmalu bilo konec zatiranju hrvatskega naroda.

Razun družega veže nas s Hrvati tudi jednaka usoda, a to je usoda preziranja in izrabljanja. Govornik se je potem bavil z usiljevanjem madjarskega grba in madjarskega jezika, z gospodarskim izkoriščevanjem Hrvatske in s finančnim vprašanjem.

Drugi govornik je bil sodrug Kopač, ki je govoril v imenu jugoslovanske socijalne demokracije.

Govornik je z ojstrimi besedami kritiziral dr. Koerberja in sploh avstrijske vlade in je obsojal dosedanje taktiko slovenske politike, ki ni bila drugega, nego politika klečeplazenja in letolizanja. Zahteval je, naj se obrnemo na drugo pot, pot odločnega zahtevanja in boja. Dosedaj so nas klicali le, kadar so nas potrebovali, potem pa so nas obdarovali s kľofutami, katere smo tudi zaslužili.

Vlada ščunja narod proti narodu in v tem, ko se narodi ravsaajo, pa jih obtežuje z davki, s katerimi kupuje puške, da jih porablja proti lastnim podanikom. V imenu socijalno-demokratske stranke se je tudi on pridružil protestu proti madjarskim razmeram.

Tretji je govoril gospod Andrej Gabršček, ki je prečital naslednjo resolucijo:

Na javnem shodu dne 7. junija 1903 v Gorici zbrani goriški Slovenci in Slovenke vseh stanov

izjavljamo:

da grozodejstva trinoga Khuen Hedervarya v Hrvatski in Slavoniji — kjer ni niti sledi ustavno zajamčene osebne in tiškovne svobode, kjer na tisoče rodoljubnih mož in ženā zdihuje po ječah edino zato, ker so se potegnili za svoje pravo — vzbujajo v naših sreih čutstva najbolj ogorčenega gnjeva in odpora, ker kažejo, da je zavladalo pod tem madjarskim satrapom med bratskim narodom hrvatskim najeklatantnejše brezpravje, najbrezčrenejše tiranstvo, najpredrnejše kršenje veljavnih zakonov in nagodb, najnezakonitejšje vsiljevanje madjarskega življa in njegovega jezika v zemljah trojeoline kraljevine, najpoblepnejše izmolzevanje in izkoriščanje naroda hrvatskega v povzdigo madjarske moči in slave; zato

protestujemo:

da se pošilja c. kr. vojska na pomoč takemu trinogu, kateremu naj pomaga dušiti opravičeni odpor naroda, streljati in zapirati nedolžni narod, in da po vsem vrhu moramo avstrijski državljani plačevati požrte milijone vseh prizadetih, in

zahtevamo:

1. da se odpokličejo iz Hrvatske vsi, Khuenovi strahovladi na pomoč poslani vojaki, —
2. da se iztirajo iz naši države vsi Khuenovi ogleduhi in tajni policaji, —
3. da merodajni krogi avstrijski v interesu celokupne države povspešijo zopetni mir in red na Hrvatskem s tem, da se odstrani edini vzrok vsem nesrečam, nemir, pobojem, Khuen Hedervary ter se v Hrvatski začno spoštovati veljavni zakoni.

Na predlog sodruha Josipa Kopača je bil vsprejet naslednji dodatek:

»Protestujemo proti ironični predrznosti, s katero prezira ministerski predsednik pl. Koerber jugoslovanski življenj in naglašamo potrebo najradikalnejše opozicije nasproti sedanjemu avstrijsko-nazadnjaški, Ogrom na milost in nemilost podvrženi vladi. Shod pa pozivlja tudi jugoslovanske poslance na Dunaju, naj ponehajo se svojim klečeplaztvom pred črno-rumeno vlado, naj predrugačijo svojo deslej avstrijsko patrijotično politiko v moderno narodno nastopanje; le potom lastne samoosvoje si zamoremo pomagati.«

Posl. Perić o dogodkih na Hrvatskem. — Eden sotrudnikov lista »Reichswehr« je imel razgovor z dalmatinskim državnim poslancem Virgilijem Perićem o dogodkih na Hrvatskem. Perić je zagotovil svojemu izpraševalcu, da jedini vzrok vsem nemirum je — splošno nezadovoljstvo. Trebalo je le vnanjega povoda, da je to nezadovoljstvo izbruhnilo na elementaren način. Inteligenca težko trpi pod pritiskom vlade grofa Khuen Hedervarya. Izražanje svojega mnenja v novinarstvu in na shodih je udušeno nezakonitim sredstvi, volitve pa so pod pritiskom korupcije. Poleg tega pa se od strani Madjarov neprestano žalijo narodna čustva Hrvatov in se krši pogodba. Resnica je, da so ravno naobraženi krogi silno nezadovoljni z vladnim zistomom bans. Ni pa res, da Hrvatje sovražijo Madjare. Saj so se nekdanj slavno skupno borili proti sovražniku krščanstva.

Silno nezadovoljni so hrvatski trgovci, obrtniki in kmetje. Njihovo položnje je najslabše v sled izsevalnega zistema od strani Ogrske. Desetletja že se na Hrvatskem ne delajo nikake investicije. Ustvarjanju domače industrije se delajo največje težave, sedeži industrijskih podjetij se postavljajo izven dežele. S tem so zadeti ravno najrevnejši sloji, ker ne dobivajo doma dela in so prisiljeni v izseljevanje, ki bolj decimira prebivalstvo na Hrvatskem, nego so je turške vojne. Položenje kmetov je obupno. Vodovje je neuravnano in opustaša cela ozemlja. Komunikacije so nezadostne. Za hrvatsko so železniški vožni tarifi visoki, za ogrsko pa, ugodni. Tako prihaja, da se hrvatski pridelki ne morejo razpečavati. Ob takih okolišnih pač ni trebalo nobene »vnanje roke«, ki bi prebivalstvo gnala v čine obupa. Saj se je s prvega rabila najmilejša oblika demonstracij, ki so šele po nesrečnem vmešavanju vladnih organov zadobile toli resen značaj. Sicer pa vlada mej hrvatskim narodom najboljša nada. On ne obupuje, naj pride, kar hoče. Sava, Donava, Drina in Adrijansko morje so opora njegove bodočnosti.

Narodno slavlje v Ajdovščini-Šturiju 1. junija.

(Izv. dopis.)

(Zvršček.)

Prišel je koncert. Vspored je bil krasen, tekmovali so tržačani, Goričani in Vipavci. Izvršili so svojo nalogo odlično. Navzoče občinstvo, kateremu prepuščamo oceno — ni štedilo z navdušenim odobravanjem in živahnim ploskanjem po vsaki točki.

Slavnostnemu govorniku g. dr. Rudolfa Gruntarju, ki je s prepričevalnimi in navduševalnimi besedami tolmačil gealo rajnega Lavriča: vse za omiko, napredek in svobodo! je narod brez izjeme burno pritrjeval in slišali so se pikri in opravičeni mej kliči na naslov naših ljubeznjivih sosedov drugorodcev in na naslov naše postrežljive vlade.

Po dovršenem vsporedu na Lavričevim trgu napotilo se je vse ljudstvo na bližnji telovadni trg. — Prvi je nastopil idrijski »Sokol« s prostimi vajami ter izvajal iste s tako preciznostjo in sigurnostjo, da je bil navzoči narod kar elektriziran. Na bradli in drogu telovadil je poleg idrijskega tudi goriški »Sokol« ki je pokazal, da se z vtrajnostjo in jekleno voljo poruši vse zapreke.

Ob mraku razvil se je na plesišču, obsezojočem nad 400 m² prvi narodni ples. Plesalo je vse vprek! Plesali so vsi sloji naroda in vendar je vladal tak vzoren red, da nas sili dolžnost, da se zahvalimo našim ljudem najtopleje, na krasnem vedenju. — Društva so odhajala pozno v noč pristržno pozdravljana po domačinih. Odhoda društev

vdeležilo se je 1600 členov istih, a vsega ljudstva na slavlju je bilo od pet do šest tisoč. — Došle so nam tudi sledeče br-zoojavke:

Bovec: Vrlim bratom presrečni pozdrav! V duhu z Vami!

Bovski Vipavci.

Dunaj: Plapolaj slovenska zastava, bodri narodni ponos ljudstva!

Narodno radikalni akademiki.

Idrija: V duhu z Vami; neumorno za prosveto našega naroda delujočim društvom kliče krepak »Na zdar«!

Ženski telovadni oddelk »Sokola«

v Idriji

Nabrežina: V duhu z Vami, misli ene, kličemo: Bog živi napredne Slovence.

Pevsko društvo »Nabrežina«.

Požarevac: Živeli dični sinovi majke Jugoslavije! Bratski pozdrav iz daljne Srbije dragi domovini, lepej vipavski dolini.

Stiblj Vukazovič.

Tolmin: Pesem slovenska razlegaj se, budi in dovedi do slov. vzajemnosti. Još Hrvatska ni propala! Živeli.

Vrtovec.

Zavela je v nas krepka zavest, da takov narod mora živeti, da se ne da zatreti! In če prodra to v globino sreča slehernemu vdeležencu, potem je naše narodno slavlje doseglo svoj smoter.

Politični pregled.

V Trstu, 9. junija 1903.

Madjarsko svobodoljubje. Muniipalna delegacija puštanske županije vsprejela je v svoji večerajšnji seji sledečo resolucijo: Delegacija navdušeno sledi sedanjemu boju v obrambo narodnih pravic, in čeravno priznava, da se je zadnje čase nekoliko omejila uporaba javne sile, smatra vendar za potrebno, da se, z ozirom na neprestane žrtve vojaške intervencije, upoštevajo narodne zahteve.

Delegacija je sklenila na to, da se obrne do parlamenta s pozivom, naj se ustreže tem zahtevam. Vsled tega koraka muniipalne delegacije priredili so dijaki demonstracijo pred županijsko palačo in je jeden dijakov v govoru pozdravil podžupana gosp. Beniczkyja.

Ta izjava daja nam zopet lep primer, kako imajo biti Madjari svobodoljubni, seveda nasproti samim sebi! Oni nočejo ničesar slišati o intervenciji vojaštva, če je ta intervencija naperjena proti njim! Oni zahtevajo spoštovanje narodnih pravic, če gre slučajno za njihove lastne madjarske pravice! Ali oni isti Madjari, ki v Budimpešti protestirajo proti intervenciji vojaštva in manifestirajo za narodne pravice, oni isti Madjari ne-le da molče, ko se v Zagrebu upotreblja vojaška sila proti svobodi državljani in ko se prava hrvatskega naroda gazijo in tlačijo, marveč so naravnost zahtevali tako intervencijo in tako gaženje pravic naroda. Tadi madjarski liberalizem je toraj tak, da zahteva za-se vse, a drugim jemlje vse!

Ali tudi Madjari imajo razloga za razmišljanje, kajti tudi zanje utegne priti veliki petek. Za njih same utegne postati usodno, ako ne bodo hoteli razumeti znamenj dogodkov, ki se vrše okoli njih. Na Hrvatskem je prava revolucija proti njihovemu nasilju, mej Slovaki postaja živahnejše in živahnejše navzlic vsemu proganjanju, Srbi se pridružujejo gibanju med Hrvati in Romuni postajajo vedno energičnejši v obrambi svoje narodne individualnosti. Madjari jim pač morejo vskračati dobroto še veljavnega narodnostnega zakona, ali čutstev iz sre ne morejo izrgati.

In ravnokar se je izvršil dogodek, ki naj služi Madjarom v resen memento, ker jih opozarja, da hočejo narodnosti začeti — vzlic vsej neugodnosti razmer — s poseznjem v aktivno politiko. V nekem romunskem okraju na Sedmograskem je bil te dni vzlic vsemu pritisku vlade izvoljen romunski nacionalni kandidat v zbornico v Budimpešti. To bo prvi romunski poslanec v rečeni zbornici.

Kar se je zgodilo v tem okraju, more se dogoditi tudi drugih okrajih. V madjarskem taboru da so konsternirani radi te volitve. To je ravno značilno za njih.

Oni, ki sicer rezolvirajo in delajo sklepe proti nasilju in za narodno pravico in svobodo, so iz sebe, ker je v tem slučaju narodna volja prišla do veljave in je narodno pravo zmigalo nad nasiljem. Taki so v svojem šovinizmu! Takovo je njihovo svobodoljubje.

Vprašanje prestolonasledništva v Srbiji. Srbija je dežela senzacij in presenečenj. Neopretržna so na vrsti, da svet niti do duška ne more priti: ministerske in parlamentarne krize, državni prevrati in razni dogodki na dvoru. Vse to so znamenja, da državno življenje v Srbiji je jako bolno. V zadnjih letih smo morali gledati, kako je krona, kakor važen sestaven del konstitucionalne oblike vladanja, skakala od enega ekstreme v drugega, kako je snovala najneverjetnejše kombinacije, kako je njih, katere je včeraj še proganjala do noža, danes vabila k sebi, da jih jutri zopet pahne od sebe; kako je čisto iskala svojih zaupnikov med ljudmi, ki sami ne uživajo nikakega zaupanja med narodom! Tako so najneznajnejši ljudje najslaglje uveljavljali svoje ambicije in umazane egoistične namene. Vse to provzroča, da je Srbija v neprestani krizi in da ne more priti do odnošajev, katere bi se moglo označati kakor normalne.

Te večne krize so provzročale, da je padal ugled dinastije in države ter da se je Srbija bolj in bolj oddaljevala od svoje narologe slovenskega Piemonta na Balkanu. Mesto da je srbsko kraljestvo nekaka kristalizacijska točka stremljenja slovanskih držav na Balkanu — je nudila le prizore razpadanja in nemiselnega trošenja svojih moči.

Tudi zakon kralja Aleksandra s kraljico Drago je bil dogodek, ki je dajal sveta — bodi že opravičeno ali neopravičeno — mnogo gradiva za razne govorice, ki so ubijale ugled države in dinastije. Opre in netiva so dobivale te govorice vsled tega, da je precej gotova stvar, da kraljica Draga ne podeli Srbiji prestolonaslednika in je vprašanje prestolonasledstva postalo važno dinastično in državno vprašanje. To je dajalo vnanjemu škodoželjnemu svetu povoda, da je vlačil in tiral v javnost take stvari, ki navadno ne prestopajo pragu tistega svetišča, kateremu pravimo rodbinsko življenje. Glede na vprašanje prestolonasledništva so se razširjale take vesti, ki so segale naravnost v — nezmisljenost in ki so kazale srbsko dvorno in državno življenje v luči smešnosti.

Danes pa nam prihaja vest, katero bi morali — ako se izkaže resnično — pozdravljati s pravim veseljem. Ako ta vest odgovarja resnici, zadobi razvoj stvari na Balkanu povsem novo smer. Ako pride do tega, kar se naznaja sedaj, bil bi to dogodek velikan-ske važnosti ne le za vse Srbstvo, ampak za vse Slovane na Balkanih in — drugod.

Ta vest se namreč glasi, da je vprašanje prestolonasledništva rešeno v najsmotnejšem z mislu.

Iz Belegrada poročajo, da je končno sklenjeno, da se sin črnogorskega kneza, knez Mirko, imenuje prestolonaslednikom v Srbiji, ker je kralj Aleksander izgubil čado, da mu kraljica Draga porodi naslednika. Kralj se je o tej stvari že posvetoval se svojimi ministri in z načelniki strank, kateri so njegovo namero popolnoma odobraval, ker je bila srčna želja srbskega naroda, da bi bil sin črnogorskega kneza imenovan prestolonaslednikom v Srbiji. V ta namen pride knez Mirko v kratkem v Beligrad, da se predstavi vladi in skupščini. Mirko se potem nastani v Belegradu, imenovan bo poveljnikom srbske vojske, dobival bo posebno apanažo in nosil naslov kraljevega kneza. Po izvršenem imenovanju potoval bo Mirko v družbi kralja Aleksandra najprej po vsej Srbiji in potem na evropske dvore, v prvi vrsti seveda v Petrograd. Glavno zaslugo, da je prišel kralj Aleksander do tega srečnega sklepa, ima njegova mati, kraljica udova Natalija.

Tega sklepa pa se ne veseli samo bratski srbski narod, marveč tudi Rusija in vsi pravi Slovani, ker je splošno znano slovansko čutstvovanje črnogorske dinastije, ki stremi za tem, da bi postala za jugoslovane to, kar je savojska dinastija za Italijane.

Madjarska banka v Kitaju. Kakor je že znano, si je naša država prisvojila v Kitaju (v Tientsin-u) košček zemlje, katerega imenuje »settlement«, kjer sedaj gradijo razna vladna poslopja. To je seveda čisto naravno, da si je tudi naša država prisvojila mal košček, če si je upala mogočna Rusija vzeti kar cel kompleks in Port Arthur. Ta naš »settlement« ali naša »naselbina« je skupna last obeh državnih polovic; toda Madjari si prisvajajo večje pravice do te zemlje, oziroma znajo bolje izkoristiti to stvar, prav po madjarskem zistemu.

Koncem minolega meseca je Reška kreditna banka s sodelovanjem Ogrske splošne

kreditne banke, (ki se zope: Magyar alta-lanos hitelbank) sklenila ustanoviti na naši naselbini filijalko, katera naj pospešuje ogrsko trgovino v vzhodni Aziji! In že ta mesec odpotujeta tja ravnatelj reške kreditne banke, Artur Steinacker, in pa odposlanec ogrske splošne kreditbanke, Emil Mauthner v Kitaj, da uredita stvar. Istodobno odpošlje madjarsko podjetje Ganz & Co. svojega višega inženerja Gezo Szuka v Kitaj, da si pridobi terena za ogrsko železno industrijo in stroje.

Vsi ti odposlanci pa so dobili specijelna priporočila od ogrskega trgovskega ministra in pa od skupnega ministra za — vnanje stvari (!!!)

Kaj pa naša polovica? Kaj pa skupna banka, ki čuje na ime »avstro-ogrsko banka«?! Za to že ni več prostora, ker — — — no, ker je ta »settlement« premajhen in madjarska polovica prevelika! (Za Hedervary-a naj rezervirajo še en prostorček!) Op. hudomušnega stavca). Eljen!

Tržaške vesti.

Tržaški škof vernikom v Riemanjih in Logu. Iz »Slovenca« doznajemo, da je tržaški škof dr. Nagl izdal zopet pastirski list prebivalcem Riemanj in Loga. Iz tega pisma je posneti, da misli škof kapelana Krančiča premestiti, ako mu Riemanjci ne omogočijo »na krščanski način, da stanuje med njimi«.

»Slovenec« pripominja:

»Ta list se je nabil na cerkvena vrata in druge javne prostore. — Prečital se je tudi v cerkvi v navzočnosti 22 šolskih otrok ter dal vsakemu po dva iztisa, da jih nesejo svojim starišem. Eno dekle je prišedši iz cerkve list takoj raztrgalo.«

Dijamantno poroko bosta slavila jutri tržaški mešan Alojzij Vram in žena mu Ana. G. Alojzij je bil rojen leta 1827, a poročil se je leta 1843. Iz tega zakona je izišlo 11 otrok, od katerih pa žive samo trije. Zabeleženja vredno je tudi, da je bil Vram 52 let vodja tvrdke Ambrož Ralli.

»Piccolo« in naši shodi. Pišejo nam: Sinočnji »Piccolo« prinaša dopis iz Gorice, v katerem trdi, da je bilo na shodu, prirejenem po slovenski narodno-napredni stranki proti madjarskemu terorizmu na Hrvatskem — navzočih 3000 udeležencev. »Večina teh je bila iz goriške okolice!« Ta zadnja trditev velja cel — groš!

Z ozirom na laške statistične izkaze, je ta trditev na svojem mestu, ker je nemogoče, da bi bilo na shodu v Gorici skoraj več goriških meščanov, nego jih našteva omenjena laška statistika!

Gospoda Lahi so si tako ostali vsaj dosledni!

Recimo pa, da je res, kar trdi »Piccolo« dopisnik glede udeležencev, to je, da so bili isti po većinoma iz goriške okolice!

Vsakako je pa tudi 3000 udeležencev za malo mesto, kakoršno je Gorica, častno za goriške Slovence in to tem bolj, ker je istega dne in v isti namen zborovalo tudi politično društvo »Sloga« v Št. Petru pri Gorici.

O tem zadnjem zborovanju nimamo še nikakega obvestila; vendar smemo reči, da so goriški bratje že s samim shodom v mestu rešili čast goriških Slovencev in nadkrillili naša pričakovanja!

Živela zavedna Goriška!

Zakaj slovenščina zadnja?! V tujkajnjem uradnem listu od dne 8. t. m. objavljaja kopersko okr. glavarstvo dražbo lova za občino Očislo-Klanec.

Ker je ta občina popolnoma slovenska, bi pričakoval vsaki normalno misleči človek, da bo ta »Dražbeni oklic« ali samo slovenski, ali pa da bo vsaj slovenščina na prvem mestu.

Ali gospod Schaffenhauer ne more pa ne more v narodnem pogledu biti pravičen. Zato je tudi v tem slučaju italijanščina na prvem mestu in slovenščina še le na drugem!

Mi zahtevamo, da se ta stvar predru-gači. Kadar je v kraju, o katerem govori kak uradni razglas, većina Lahov, naj bo laščina na prvem mestu. Kadar pa se raz-glašaja nekaj, kar zadevuje čisto slovenske kraje, ali kraje, kjer so Slovenci v većini, naj bo slovenščina na prvem mestu!

Mi smo enakopravni z drugimi narodi v deželi in ne potrebujemo, da nas bo kak c. k. urad postavljaj za — rep drugim!

Nesramna predrznost regnicolor. — Pišejo nam: Ni dovolj, da le-ti usiljivci po

nečuvnem postopanju od strani naših lazi-liberalcev izpodrivajo delavca-domačina na vseh delavskih podjetjih, marveč postopajo, ko so se navžili našega kruha, čedalje bolj predrzno v zasrmovalju in nadlegovanju našincev. Takov slučaj se je pripetil zopet minolo nedeljo na cesti med pokopališčem in staro »polverijero«. Naša dekleta in žene iz bližnjih vasi, vračajoče se na svoje domove, sta pričela dva kalabreška delavca nadlegovati in loviti tako, da so morale ženske vhašati jima čez kupe kamenja od ene na drugo stran ceste. Ko se je pa neki naš človek hotel potegniti za nadlegovane ženske ter poučiti ta dva sinova proslule kulture, kako se imata vesti naspram mimoidočim, naletel je takoj na odpor, kajti junaka sta ga začela po lastnem jima načinu sramotiti in mu pretiti. Tudi sta že pričela tipati po žepih ter pripogibati k tlom! Našinec je bilo takoj juno, kaj da pomenja to tipanje po žepih in pripogibanje ter jo je hitro odkuril, ker ni imel nikake pomoči. To so torej odsevi one starodavne kulture!

Skrinjar.
Svarilo. Dozajemo, da je nekdo, oblečen v svečeniško obleko, včeraj nabiral v Lonjerju darove za žrtve na Hrvatskem. Posvriti moramo naše ljudij, naj ne dajejo ničesar takim neznanim ljudem. Če hoče kdo kaj podariti, izvoli naj izročiti ali doposliti ali kakemu odborniku političnega društva, ali naravnost temu društvu. Pozneje se objavijo taki darovi v našem listu.

Porotno sodišče v Trstu. Zasedanje tržaške porote prične dne 15. t. m. in so do sedaj določene te-le razprave:

Dne 15. junija proti Dominiku Schwabu, Josipu Tieni in Antonu Musatti radi pokusa tatvine; preds. dež. sod. prda. Urban-eich; dne 16. junija proti Salvatorju Gridonu Camerianju, radi goljufije; predsednik dež. sod. svet. Petronio; dne 17. junija proti Rudolfu Maresku radi ubojstva; predsednik dež. sod. svetov. Pederzoli; 18. junija proti Ivanu Katalanu in Alojziju Tavcarju radi tatvine; predsednik dež. sod. preds. Urban-eich; 19. junija proti Margariti Cek radi detomora; preds. dež. sod. svetov. Petronio; 20. junija proti Ivanu Hrovatinu radi ubojstva; predsednik deželaega sodišča svetov. Pederzoli.

Zastava sv. Cirila in Metodija v Trstu. Ako pogledamo v dogodke zadnjih par let, vidimo neko zblizjevanje med slovenskimi in italijanskimi delavci. Delavci — to so trpini, ki nimajo časa, ni volje, da bi lovili razne gosposke muhe. Zato smo videli posebno pri sv. Jakobu v Trstu, kako je marsikateri italijanski delavec daroval svoj skromni dar za nabavo naše cerkvene zastave svetega Cirila in Metodija. In pozneje, ko je ona... roka brezkonfesionalne državne oblasti zaprečila, da ni šla naša slovenska zastava na procesijo, se je čulo proti temu nečuvnemu činu ogorčenje tudi iz vrst poštenih italijanskih delavcev.

Tudi sedaj so hoteli spletkariti proti naši zastavi. Čulo se je besedičenje, da se bodo morali sneti slovenski napisi itd. itd. Mi smo na vse to molčali. A pripravljali smo se na vse koncih in krajih proti skrunjenju naše blagoslovljene zastave! Roka, ki bi se bila vzdignila na tako bogomrsko delo, bi bila odletela — pa bila čegar si bodi!

Sedaj je vse to minolo. Nikjer ni več nasprotstva, nikjer spletkarenja, pa je povsod zavlada mir. In tako pojdemo v miru in ljubezni na procesijo sv. Rešnjega Telesa, da pod ono našo divno zastavo sv. C. in M. zadovoljimo svoji verski dolžnosti v lepem in ponosnem slovenskem imenu.

Slovenski delavci, na svidenje pod onim milim znamenjem sv. Cirila in Metodija!

Posnemanja vredno. Za možko podružnico družbe sv. Cirila in Metodija v Trstu nam je izročil poverjenik »Matice Slovenske« za okoli 10 kron, katere je nabral od gospodov društvnikov o priliki razdeljevanja knjig.

Upravi in poštni troški za lepe knjige so tolikanj neznatni, da vsakdo rad doloži malenkost kakor narodni davek, ako ga je poverjenik primerno povabil.

Zato priporočamo tudi drugim poverjenikom raznih zavodov, da bi na tak način postopali ter s tem mnogo pomagali naši prepotrebni in prekoristni družbi sv. Cirila in Metodija.

Ako ni še kdo poravnal upravnih stroškov, naprošen je, da to stori ter h kratu polži mal dar za družbene zavode.

Narodno slavlje v Ajdovščini Šturiju. Veselični odsek istega sklenil je v svoji zadnji seji dne 6. t. m. odposlati ves čisti preostanek narodnega slavlja v Ajdovščini Šturiju za osirotele hrvatske rodbine.

Pevsko društvo »Kolo« naznanja vsem svojim gg. pevskani in pevce, da se bodo vršile vaje za možki zbor jutri v sredo, ob 8. uri zvečer; vaje za mešani zbor pa v soboto ob 8. uri zvečer.

Ker se naše pevsko društvo udeleži veselice pevskega društva »Zvezda« v Herpeljah, ki se bo vršila prihodno nedeljo, so naprošeni gg. pevci in pevke, da se redno udeležijo teh pevskih vaj.

O d b o r.
Od sv. Jakoba nam pišejo: V včerajšnji »Edinosti« smo čitali nekako vabilo na veselico, ki jo priredita 14. junija na vrtu slovenske šole pri sv. Jakobu Čitalnica in Zveza tržaške slovenske mladine. — Dopisnik jadicuje, da nekateri naši omenjeni društvi prezirajo, da jima neboje priznati njune potrebe in veljave in jima nasprotuje.

Prav ima, da se pri nas rado nasprotuje. Priv pa ni, da odbor čitalnice pri sv. Jakobu ni imel še dosedaj blagajnika, ki bi bil vršil svojo dolžnost. Vsi bi radi podpisali čitalnico, ker vemo, kaj je ona za našo mladino in za našo mladino in za naš okraj sploh. Pa kako? Kje in kedaj naj iščemo blagajnika, da bi mu plačali udnino? Odbor naj si izvoli blagajnika, ki bo res blagajnik in videli boste, da smo z vami! O tem Vas tudi bočemo prepričati dne 14. junija.

Bronislav Huberman. Jutri zvečer vršil se bo v gledališču »Politeama Rossetti« jedini koncert slavnega poljskega violonista Bronislava Hubermana.

Program koncerta je sledeči:
1. Beethoven. — Kreutzerjeva sonata, za gosli, op. 47.
2. a) Schubert-Wilhelmy — Ave Maria.
b) Bazzini. — La ronde des Lutins.
3. Goldmark. Andante suite za gosli.
Op. 11.
4. Chopin. Fantazija za glasovir. Op. 49.
Igra na glasovir Tulij Voghera.
5. Bizet-Sarasate. — »Carmen« Fantazija.

Spremljal bo na glasovirju pianist Tulij Voghera.

Zahvala in prošnja. Pišejo nam: Gospod Peter Može je nabral in izročil Ivani Franečič, vdovi po pokojnem Lovrenciju, umrlem dne 3. t. m. 7 K 76 stot. In sicer je nabral 5 kron 76 stotink pri sv. Jakobu, 2 K pa med težaki tvrde I. Šutej. Vdova se iskreno zahvaljuje darovateljem in nabiralec.

Ob enem se v imenu nesrečne žene obračamo s prošnjo do usmiljenih sre. Ista te bolna že dve leti in ni za nikako delo in nima, s čemer bi plačala stanarino. S čem pa naj sebe in dva otročiča preživlja, dokler zavarovalnica za slučaj nezgod ne odmeri stalne podpore?!

Pokojni nje mož je namreč ponesrečil v javnih skladiščih dne 29. oktobra lanskega leta. Kdor se hoče usmiliti, naj ponese ali pošlje svoj dar v ulico Med a št. 6, II. nadstropje, v ozadju.

Najdeno. Od gosp. Štekarja iz Ajdovščine je prejelo predsedništvo »Kola« srebrno uro s kratko verižico. Na verižici je monogram Sokoła.

Kedor je zgubil to uro, naj se zglaš pri blagajniku »Kola« v ulici Molin piccolo št. 1. od 6—8. ure zvečer.

Dražbe premičnin. V sredo dne 10. junija ob 10. uri predpoludne se bodo valed naredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: ulica San Nicolo 13, omara; ulica Chiozza 37 in ulica Alessandro Volta, hišna oprava; ulica Molin grande 10 B, košije in razno; ulica della Legna 4, omara; ulica Commerciale 14, hišna oprava; ulica Fontana 3, 3 mizarske klopi; ulica Madonna 39, oprema v zalogi; ulica della Borsa 1, papirniška priprava.

Vremenski vestnik. Včeraj toplomer ob 7. zjutraj 13.5, ob 2. uri popoldne 18.7 C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 758.7. — Danes plima ob 10.2 predp. in ob 8.35 pop.; oseka ob 3.37 predpoludne in ob 3.12 popoldne.

Vesti iz ostale Primorske.
× Družba sv. Cirila in Metodija za Istro. (Dalje.) — Ugoda okolnost za našo družbo je tudi, da vse njene šole, izvzemši

le eno, uživajo pravico javnosti, kar je velikega pomena, izlasti za učitelje, ker tudi učitelji nameščeni na zasebnih šolah s pravico javnosti, uživajo iste pogoje — posebno glede vojaštva — kakor drugi na javnih šolah. Še jeden poboljšek smo pridobili po prizadevanju našega predsednika. Znan je, da se mora učiteljski pripravnik, ako je v času nauk užival kako državno podporo, obvezati z reverzom.

Zato se je godilo, da je morala naša družba za mlade učitelje, vstopivše v nje službo, vračati državi vso ono podporo, ki jo je dotični dijak užival za časa svojih študij. Danes na treba več tega, ker ministerstvo za bogočastje in nauk redno osvobojajo družbo od povračanja takih podpor.

Kričež izgled — avstrijskega zistema daje šola v Bergudcu. Osem let je že temu, kar so Brgudčani sezidali šolsko poslopje in stanovanje za učitelja, in to vse po nalogu c. k. šolske oblasti. A sedaj je že osem let, odkar jim šolske oblasti norečejo dati učitelja!! Tudi naša družba — ki je začasno poslala v Bergudec jednega svojih učiteljev — se je obrnila do c. k. šolskih oblasti v Trstu, naj že enkrat pošljejo svojega učitelja v Bergudec. Ali — ni še dobila odgovora! In tako imamo v Bergudcu grd, oduren in za sedanje dobe sramoten prizor: ukaželjan narod, ki si je z lastno muko in svojimi krvavimi žulji sezidal šolo, mora sedaj gledati prazno poslopje! In ta narod ne vprašuje za drugo, nego učitelja! (Da, v tem eksemplju se zrcali ves naš avstrijski sistem tu na jugu! O h r a n i t v i t e g a z i s t e m a j e n a m r e č p o g o j t a, d a s e n a š n a r o d n e p o v z d i g n e d u š e v n o! Zato ne privošču narodu pouka niti tam, kjer je narod pripravljen za vsako žrtev za širjenje kulture! Mesto da bi narodu silili šolo, pa mu jo odrekajo. I seveda: ako bi zahteval narod nemško ali laško šolo, to bi bilo kaj drugega! Ker pa narod zahteva šole, kakor jo zahtevajo zdravi človeški razum, zdravo pedagogično načelo in pravi smoter šole — zato je ta sistem za take prošnje trd kakor kamen. Op. ur. »Ed.«)

Lepo novo šolsko poslopje je sezidala družba v Vlakovem na Labinjsčini, kjer je narod še popolnoma v kleščah nasprotnikov. In prvi dan je bilo vpisanih v šolo 132 otrok!

Tudi v Malem Lošnju se doziduje novo šolsko poslopje. Občini Boljun je ravnateljstvo družbe podelilo 6000 K podpore za gradnjo šole v Pazu, a za gradnjo šole v Sušnjevici je sklenilo dati 3000 K podpore. Razun tega podpira družba lepo številno dijakov, ki se pripravljajo za učiteljski stan. Pa tudi podporno društvo v Pazinu dobiva od nje izdatno pomoč.

(Zvräetek pride.)

Vesti iz Kranjske.

Protinemske demonstracije v Ljubljani. V nedeljo slavilo je nemško telovadno društvo v Ljubljani štiridesetletnico svojega obstanka in je o tej priliki prišlo do velikih protinemških demonstracij.

Nemški turnarji so namreč izzivalno postopali s tem, da so hodili po mestu s plavicami (nemške nacionalne cvetlice) in z germanskimi trakovi preko prs.

Na to je slovensko prebivalstvo sicer reagiralo z živžganjem in klici »Pereat Germania«, do velikih demonstracij pa ne bi bilo prišlo, da niso Nemci na kazinskem vrtu, kjer se je vršila slavnost, dvignili »frankfurtarice« (vsenemške zastave). Ko se je ista izvesila, začela je množica v »Zvezdi« burno demonstrirati proti zastavi in bi bilo kmalu došlo do žalostnih posledic, da ni ljubljanski župan, g. Ivan Hribar, zavkazal zastavo sneti in, ker niso hoteli turnarji te zapovedi ubogati, jo dal po redarjia odstraniti. Družno predsedništvo pa je dobro preskrbelo za varnost nemških turnarjev in za to, da bi se bili eventualno navstali izgrede takoj potlačiti.

Vse vojaštvo je bilo pripravljeno v bližini nemške kazine in po mestu je kar mrgolelo redarjev in orožnikov. Celo iz Trsta je prišlo več redarjev in dva policijska komisarja. Postopanje predsednika Heina je bilo tako, kakor da bi bili v Ljubljani sami telovaji. Demonstracije v »Zvezdi« so, čim je bila odstranjena »frankfurtarica«, takoj pnehale, ponovile pa so se na večer in sicer v veliki večji meri in na več straneh okoli kazine. Policija je poklicala vojaštvo na pomoč

in tri stotnije vojakov so zasedle »Zvezdo« in prostor pred kolodvorom. Najhujše so bile demonstracije pred pošto in sploh po dunajski cesti, zlasti, ko so se turnarji peljali na kolodvor. Na kolodvoru samem ni bilo demonstracij.

Male demonstracije so se zgodile tekom noči še na raznih krajih, vendar se ni primerilo nič posebnega. Vsega skupaj je bilo aretiranih 14 oseb.

Brzobjavna poročila.

Bosanska deputacija na Dunaju.
DUNAJ 9. (B.) Državni finančni minister Kallay je priredil včeraj bosanski deputaciji, došli Dunaj obed, katerega se je udeležilo več sekojskih načelnikov, dvorni svetnik Szallay in okrožni predstojnik Rukavina. Danes zjutraj se je deputacija povrnila v Bosno.

Državni zbor.
DUNAJ 9. (B.) Zbornica poslancev. Zbornica razpravlja o nujnem predlogu poslance Klofača, s katerim se vlada pozivlja, naj da pojasnil glede svoje balkanske politike, in se jej stavlja vprašanje, zakaj ni vlada nič storila za izvedbo berlinske pogodbe? Utemeljujeva ta predlog je poslanec Klofač neugodno kritikoval balkansko politiko Avstro-Ogrske kakor tudi upravo zasedenih pokrajin.

Cesar v Lincu.
LINC 9. (B.) Cesar je dospel semkaj ob 9. uri zjutraj na I. gorenjeavstrijsko deželno streljanje. Vsprejem je bil slovesen. Mej vožnjo na strelišče je ljudstvo prirejalo ovacije vladarju. Tudi na strelišču je bil pozdrav prisrčen. Župan je pozdravil cesarja v salonu javnega vrta. Na to si je cesar ogledal javni vrt in jubilejno šolo.

Vreme in letina v Ameriki.
NEW-YORK 8. (B.) Dež, ki je pal v vshodnih državah, je pogasil požare v gozdovih in napravil konec suši.

MONTREAL 8. (B.) Nevarnost, ki so jo povzročali požari v gozdovih, je odpravljena po padlem dežju, ki je tudi žetvi prišel jako v prilog. Na polovici obdelanega polja je pričakovati dobro letino, na kaki tretjini srednje dobro, a na desetini slabo letino. Okraj Montreal je največ trpel vlad suše.

ST. LOUIS 9. (B.) Več mest ob reki Misisipi je 8 do 10 stopinj pod vodo. Prebivalci se s čolni odvažajo od hiš. Mnogi prebivalci so prebili noč v podstrešjih. Železniški obrat je povsod zaustavljen.

Izdajatelj in odgovorni urednik **FRAN GODNIK.**
Lastnik konsorcij lista »Edinost«.
Natisnila tiskarna konsorcija lista »Edinost« v Trstu

Svoji k svojim!

ZALOGA

pohištva

dobro poznane

tovarne mizarske zadruge v Gorici (Solk'an)

vpisane zadruge z omejenim poročtvom

prej Anton Černigoj

Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario)

št. 1. hiša Marenzi.

Največja tovarna pohištva primorske dežele.

Solidnost zajamčena, kajti les se osuš v to nalašč pripravljenih prostorih s temperaturo 60 stopinj. — Najbolj udobne, modern sestav. Konkurenčne cene.

Album pohištva brezplačen.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 25. A.

(v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franko.

MATTONI

GISSHÜBLER

maroma

stabilna kladiva

Jaz Ana Csillag

se svojimi 185 centimetrov dolgimi Loreley lasmi dobila sem jih vsled 14 mesečne uporabe svoje samoiznajdene pomade. To so najslavnejše avtoritete priznale za jedino sredstvo, ki ne povzroča izpadanja las, povspesuje rast istih, poživlja lasnik, povspesuje pri gospodih polno močno rast brk ter enje že po kratki uporabi lasem na glavi kakor tudi brkam naraven lesk ter polnost in ohrani te pred zgodnjim osivljenjem do najvišje starosti.

Cena lončka 1 gld., 2 gld., 3 gld., 5 gld., Pošiljam po pošti vsak dan, ako se znesek naprej pošlje ali pa poštunim povzetjem povsem svetu iz tovarne kamor naj se pošilja v a naročila.

ANA CSILLAG
DUNAJ I., Graben št. 14
BERLIN, Friedrichsgasse št. 56.

Blag. gospa. Ana Csillag!
Prosim pošljite en lonček Vaše izvrstne pomade, na naslov ekcel. gospe grofice Kielmansegg, namestn. soproge na Dunaju, Herengasse 6, III nadst., kjo z dobrim uspehom uporablja za negovanje lasij.

Spoštovanjem
Komorna dama Nj. ekcel. Irma Pletzl.

Gospa. Ana Csillag!
Pošljite mi zopet 2 lončka Vaše dobre pomade.
Gospa. gener. konzula Gutman Bernhardstr. 1

Mad. Ana Csillag!
Uljudno prosim pošljite mi po povzetju 1 lonček Vaše izvrstne pomade za rašo lasij
Sposhtovanjem
Emilja Radunsky
kom. dama pri Nj. zviš. gospej princezinji Hoenlohe, Châteon de Rency.

Gospa Ana Csillag!
Prosim pošljite po povzetju 2 lončka Vaše pomade za rašo lasij. Jaz sem razočarana o dobrem in hitrem vspehu. Moji lasje so čudovito v kratkem času zrastle in se povsod kaže nova raša vled česar mi je v prijetno dolžnost Vašo pomado povsod priporočati.
Sposhtovanjem
Grofica E. W. Zedwitz
Unt. Neuburg b. Asch (Česko).

Gospa Ana Csillag!
Prosim pošljite mi vnovič še en lonček Vaše izvrstne pomade za lasi.
Princezinja Carolath, (Cöthen. Ahn.)

Blagor. gosp. Ana Csillag!
Po nalogu Nj. ekscelence gospe pl. Syögyeny-Marich (avstr. poslanice v Berlinu) prosim uljudno izročiti mi en lonček Vaše izvrstne pomade. Sprejmite ob jednem toplo zahvalo. Gospa grofica se je zelo pohvalno izražala o dobrem uspehu pomade.
Z vsem spoštova c
Frieda Giese, komorna dama Nj. ekscelence.

Gospa Ana Csillag!
Prosim pošljite mi 4 lončke Vaše izvrstne pomade
Ces. in kr. konzulat v Rigi.

Blag. gospa Ana Csillag!
Prosim pošljite po povzetju 1 škatljičo Vaše čudodelne pomade zarašo lasij.
Sposhtovanjem
Dr. A. Zepold, kopal. zdrav. Ermsdorf Šlesko.

Velec. gospa Ana Csillag!
Pošljite mi takoj še en lonček Vaše dobre pomade. Z dosedanjjo uporabo sem zelo zadovoljna. Naslov: Erika pl. Mally, soproga soda. preds. v Temesvaru.

TRGOVINA Z MANIFAKTURNIM BLAGOM

Anton Sancin pok. Frana

TRST. — Ulica Barriera vecchia št. 11. — RST.

Priporoča velik izbor:

sraje belih ali barvanih za moške, ovratnikov, zapestnic, kravat zadnje novosti, perkalja, satina, najlepšega in izbranega cefirja ter razno perilo. Vezene in moderci. Snovij iz priste volne in v vseh barvah za obleke za gospe. Blago za delavske hlače in Jako znižane cene! izdelki za delavce. Jako znižane cene!

Dovoljujemo si obveščati slavno občinstvo, da počeniš z 2 majem t. l. vsled večjih zaključkov manifakturnega blaga pred znižanjem cen, zamoremo mi edino ponuditi blago

po cenah, da se ni bati nikake konkurence

in sicer:

navadna kotenina, 156 cm široka	od 36 novč. naprej
bela	> 44 >
laneno platno	> 50 >
navadna kotenina 78 cm široka	> 15 >
bela	> 18 >
volnena snov za gospe, 120 cm široka	> 37 >
močne brisalke	> 5 >
batiste, najnovejše risanja	> 19 >
cefir	> 16 >
perkal	> 15 >
srajce kot maje za moške	> 45 >

Razven tega imamo v zalogi bogat izbor platna za podlage, šifona, dlatnine, žepnih rut, modreov itd. itd. in sicer vse po znižanih cenah.

Italij Teja & Valle

trgovina z manifakturnim blagom

Barriera vecchia št. 27. (nasproti kavarni Bizantino.)

Pri svetem Antonu Padovanskem.

Prva zaloga cerkvenih oblek in nabožnih stvari.

Trst, Via Muda vecchia št. 2. (za mestno hišo).

Dobi se bogata izbira pianet, dalmatik, pluvial, humeral, roketov, kvadratov, kolarjev, Lec, prsnikov, misalov, brevijev, ritualov, diurnov in neštivilno nabožnih različno fino vezanih knjig, svečnikov, križev, svetilnic, kelihov, ciborjev se srebrno kupo.

Jedina zaloga za celo Primorje kipov v vsakovrstni velikosti in kvaliteti, umetniško delo v romanskem kartonu, priporočljivih posebno za vlažne cerkve.

Zaloga sveč in čistega čebelnega voska kakor tudi mešane sveče I. in II. vrste, podob, vencev, križev in svetinj vsakovrstnih.

Lastna izdelovalnica palm iz umetnih cvetlic in vsakovrstnih drugih del spadajočih k bogocastju, izvršijo se vezanja (ricami) najfinejša za zastave, pregrinjala idr.

Popravlja se vsakovrstne stvari za ceno, pri kojoj je izključena vsaka konkurenca.

Naročitve se izvršijo točno in hitro.

Ob nedeljah in praznikih je prodajalnica zaprta.

Z odličnim spoštovanjem

Anton J. Vogrič.

TRGANJE

KAŠELJ

v rokah in nogah preneha vsakomu v treh dneh ako se posluži antirheuminega mazila. Cena steklenice s točnim navodilom in s poštnino, ako se denar naprej pošlje, gld. 1.20.

ŽIVOTNI BALZAM SALVATOR

On čisti kri ter je najbolje zdravilo za notranje in vnanje bolezni.

Cena omotu 12 steklenič 2 gld. 50 nvč., 24 steklenič 4 gld. 50 nvč., s poštnino, ako se denar naprej pošlje lekarni

„SALVATOR“

v Varaždinu

(Hrvatsko)

EPICARIN

LJUBJANSKA POMADA

Najstarejša slovenska tovarna in zaloga pohištva

Andrej Jug

TRST — ulica sv. Lucije št. 12 (zadej c. k. sodnije) — TRST

priporoča svojim cenjenim rojakom svoje najboljše in trpežno pohištvo, bodisi svetlo ali temno poltirano, kakor za spalne, jedilne in vizitne sobe. Sprejema tudi naročbe za vsakovrstne izdelke po načrtu ali poprave, krtere izvrši v najkrajšem času in v polno zadovoljnost naročitelja.

Cene brez konkurence.

Za obilne naročbe se toplo priporoča svojim rojakom v mestu, okolici in na deželi v misli gesla: Svoji k svojim!

Nova manufakturna prodajalnica

Cobau & Gentili

ulica delle Poste št. 8

ogel ul. Valdirivo.

Z ozirom na nakup velikanske množine blaga za sezono, ponujava: Cefir, prste barve po nvč. 16 m. Perkal v modernih r-

perkal	> 16 >
Kotenina navadna	> 14 >
Kotenina 78/100	> 20 >
Platno angl. 78/100	> 17 >
Žepne rute	> 4 >

VELIK IZBOR:

moških in ženskih srajc, nogovic, snovij, dežnikov ter drobnarij.

Gostilna

„ALLA BELLA VEDUTA“

ulica Romagna št. 20

nasproti vojašnici.

● Zbirališče slovenskih delavcev ●

Toči se pristno istrsko in vipavsko vino ter dalmatinski opolo.

Izvrstna kuhinja. — Vse po najnižjih cenah.

Priporoča se za mnogobrojen obisk ter kliče »Na zdar!« vsem slov. bratom

Gozađ Ivančič

gostilničar.

Svoji k svojim

JAKOB BAMBIČ

- trgovec z jedilnim blagom -

Via Giulia št. 7.

Priporoča svojo zalogo jestvin, kolo-nijalij, vsakovrstnega olja, navadnega in najfinejšega. Najfineje testenine po jako nizkih cenah ter moke, žita, ovsu in otrobi. Razpošilja naročeno blago tudi na deželo na debelo in brobno. Cenike razpošilja franko

M. Aite

trgovina z manifakturnim blagom

ul. Nuova, ogel ul. S. Lazzaro št. 8

s podružnico ul. Nuova, ogel ul. S. Lazzaro št. 5.

si dovoljuje obvestiti slavno občinstvo in cenj. odjemalce, da je jako pomnožila svojo zal go kakor tudi povečala prostore s tem, da je ustanovila zgoraj omenjeno podružnico zato, da more v polni meri zadostiti vsem zahtevam cenj. odjemalcem.

V obeh prodajalnicah vdobiva se razno blago najbolje kakovosti in najmodernejše iz prvih tovarn, posebno pa snovi za moške in ženske obleke, srajce, ovratnike, ovrtaice, tu je velikanski izbor platnenega in bombažnega blaga, prtov in prtičkov ter vsake vrste perila, bodi od bombaža, ali platna. Pletenine, svilenine raznovrstni okraski za šivilje in knitičarke. Velikanski izbor snovij za narodne zastave in trakov za društvene znake.

Sprejema naročbe na moške obleke po meri, katere izvrši najtočneje in najnatan-neje po cenah, da se ni bati konkurence.

Poskušati, za se prepričati!

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“

LJUBLJANI

Polnovplačani akcijski kapital

K 1,000.000

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, sreč, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Špitalske ulice šte. 2.

Zamenjava in eskomptuje

izrečane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasso menic.

Daje predujme na vred. papirje.

Zavaruje srečke proti kurzni izgubi

Borzna naročila.

Podružnica v Spljetu

(Dalmacija.)

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzloga.

Promet s čeki in nakaznicami.